Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин

Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії, права та міжнародних відносин

Ю.В. Подрєз

«01» вересня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТНЄ ПРАВО

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань: 08 Право

спеціальність: 081 Право

освітньо-професійна програма: Право

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту історії, права та міжнародних відносин
«31» серпня 2021 р.
Голова: Моцак С.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Суми – 2021

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	**Освітнє право**
Викладач	Іваній Олена Миколаївна, к.пед.н., доцент
Профайл викладача	https://law.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/11/09/elena2.pdf
Конт. тел.	+38 050 407 59 33
E-mail:	elena@sspu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=4213
Консультації	https://law.sspu.edu.ua/studentam/konsultatsii-vykladachiv

Анотація до дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни пов'язане з освоєнням освітнього права як фундаментальної складової освіти, законодавчої та нормативної бази функціонування системи освіти України, організаційних основ і структури управління освітою, механізмів і процедур управління якістю освіти, а також формування у майбутніх юристів знань і умінь для роботи в освітньому правовому просторі.

Курс розрахований на студентів 1-го року підготовки денної форми навчання спеціальності 081 Право першого рівня вищої освіти.

Вивченню «Освітнього права» не передує опанування інших навчальних дисциплін. Навпаки, опанування дисципліни є передумовою успішного вивчення «Основ управління у сфері освіти», написання курсової роботи з «Освітнього права», а також проходження ознайомчої практики «Вступ до фаху» в Управлінні освіти і науки СМР. Водночас, полегшить сприйняття «Освітнього права» вивчення конституційного права.

Мета і завдання дисципліни

Метою навчальної дисципліни є вивчення освітнього права як фундаментальної складової освіти, законодавчої та нормативної бази функціонування системи освіти України, організаційних основ і структури управління освітою, механізмів і процедур управління якістю освіти, а також формування у майбутніх юристів та педагогів знань і умінь для роботи в освітньому правовому просторі.

Основні завдання: вивчення інститутів освітнього права та основних освітньо-правових категорій і понять; освоєння чинного законодавства в галузі регулювання освітніх правовідносин; формування уявлення про різноманіття та особливості освітніх правовідносин.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 9. Здатність працювати в команді.
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
СК 10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
СК 20. Здатність визначати особливості освітніх правовідносин.
СК 21. Знання і розуміння особливостей управління в освітній сфері.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає

застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Формат дисципліни «Освітнє право»

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
	120 годин
лекції	20
практичні заняття/ семінарські	20
консультації	2
самостійна робота	78

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/ годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Обов'язкова/ вибіркова
2021/2022	1	2-й	4 кредити/ 120 год.	1	Екзамен	Обов'язкова

Результати навчання

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН 19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН 22. Пояснювати природу та зміст елементів освітніх правовідносин.
ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Тематичний план вивчення дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Освітнє право» складається з 8 тем:

1. Загальна характеристика освітнього права
2. Система освіти
3. Джерела освітнього права
4. Освітні правовідносини
5. Соціальний захист здобувачів освіти
6. Особливості правового регулювання трудових відносин у сфері освіти
7. Соціальний захист педагогічних та інших працівників освітніх закладів
8. Управління та контроль у сфері освіти України

Політика дисципліни

У процесі організації навчання застосовуються різні способи передачі і сприйняття навчальної інформації, зокрема:

- словесні (лекція, консультація, пояснення, бесіда);
- наочні (презентація, демонстрація);
- практичні (семінарське заняття; різного роду правові завдання, задачі, тести, доповіді, реферати, презентації, ділові ігри тощо).

Навчальна робота студента організовується та здійснюється під керівництвом викладача та/або самостійно. Зокрема: здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання, тести, есе), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти.

Методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт, інформація про методи навчання та форми оцінювання розміщені разом із робочою програмою дисципліни на сайті кафедри в розділі «Освітні компоненти» ОПП 2021 та на платформі Moodle.

Несвоєчасно виконані завдання не можуть бути оцінені у максимальну кількість балів, передбачену за їх виконання.

Пропущені семінарські заняття слід відпрацювати (згідно з графіком консультацій викладача).

У межах курсу передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній

освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

Академічна доброчесність

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Факти порушення особами, що навчаються, норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); позбавлення академічної стипендії; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету.

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- ***50 балів***: робота на ***практичних*** заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач тощо.

- ***25 балів***: контроль ***самостійної роботи*** – підготовка до семінарів та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, написання й рефератів тощо.

- ***25 балів:*** результат підсумкового контролю (екзамен).

Разом – ***100 балів***

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	

64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text
2. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38.
3. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. №2628-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 49.
4.Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39.
5.Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 р. № 463-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 31.
6.Про позашкільну освіту: Закон України від 22.06.2000 № 1841-3. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 46. Ст.393.
7.Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998 № 32.

Основна література:

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
2. Мирошниченко В.О. Мирошниченко Ю.А., Фролов Ю.М. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 145 с.
3. Валєєв Р.Г. Освітнє право України : навч. посібник. Луганськ : Елтон-2, 2011. 287 с.
4. Освітнє право : конспект лекцій / за заг. ред. В.В. Астахова ; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Харків : Вид-во НУА, 2011. 144 с.
5. Право на освіту та права освітян: теорія і практика в Україні. Київ: Відродження. 2013. 24 с.

Додаткова література:

1. Давидова Н.О. Місце освітнього права в правовій системі України. *Проблеми та перспективи управління сучасною столичною школою*. 28 січня 2014. С. 22-27.
2. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство. [текст]. : навч. посіб. / за ред. Г.В. Лаврик. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.
3. Майборода Т.М. Державне регулювання освіти в контексті розвитку національної економіки: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.03 «Економіка та

управління національним господарством»; ВНЗ Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі». Полтава, 2019. 259 с.
4. Мельничук О. Юридичні гарантії права людини на освіту: загальнотеоретичний аналіз. *Підприємництво, господарство і право*. 2013. № 1. С. 68-71.
5. Тицька Я.О. Державна політика у сфері освіти: правовий аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Випуск 2(23). С. 55-60.

Інтернет-джерела:

Періодичні видання:

Новітня освіта http://ae.fl.kpi.ua
Вища освіта України https://wou.npu.edu.ua/
Педагогічна преса https://pedpresa.com.ua/
Український педагогічний журнал http://uej.undip.org.ua
Освіта http://osvita.ua/

Інформаційні ресурси:

http://zakon.rada.gov.ua – Законодавство України
http://www.president.gov.ua – представництво Президента України
http://www.kmu.gov.ua – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
https://mon.gov.ua/ – Міністерство освіти і науки України
http://www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України
http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
http://www.rada.kiev.ua – Бібліотека Верховної Ради України
http://www.scilib.univ.kiev.ua – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
http://irbis-nbuv.gov.ua – сайт Національної юридичної бібліотеки України
http://ru.wikipedia.org/wiki – Сайт вільної енциклопедії Вікіпедія
https://eu-ua.org/yevrointehratsiia/osvita – Освіта. Сайт «Євроінтеграційний портал»
https://info.edbo.gov.ua/registry/ – Єдина державна електронна база з питань освіти
http://www.osvita.org.ua/ – Освітній портал
https://eo.gov.ua/ – Освітній омбудсмен
https://www.ligazakon.ua/ua/ – Інформаційно-правова система Ліга Закон